

1 וְנִפְסְקָהּ [נחתכה] רְצוּעָה שֶׁל סַנְדְּלוֹ הַטְּמֵא בַטּוּמְאָת מַדְרַס הַזֶּה,
 2 וְנִפְלְגָה לְרְצוּעָה וְהִנִּיחָה עַל פִּי חֲבִית שֶׁל חֶרֶס שֶׁהִיָּה בֵּה יִיָן שֶׁל
 3 קוֹדֵשׁ, וּמִתּוֹךְ כֵּךְ נִפְלְגָה הַרְצוּעָה לְאֹוִיר הַחֲבִית, וְנִטְמְאָת הַחֲבִית,
 4 וְטִימְאָה אֶת הַיַּיִן שֶׁל קוֹדֵשׁ שֶׁהִיָּה בַתּוֹכָהּ. בְּאֹתָהּ שָׁעָה אָמְרוּ
 5 חַכְמִים, הַנּוֹשֵׂא אֶת הַמְּדַרְס, אִם יִרְצֶה נּוֹשֵׂא בְּאוֹתוֹ זְמַן גַּם אֶת
 6 הַתְּרוּמָה, אֲבָל לֹא אֶת הַקֹּדֶשׁ.
 7 מִקְשָׁה הַגַּמְרָא: אִי הָבִי שְׁגוּרוֹ עַל כֵּךְ מַפְנִי מַעֲשֵׂה זֶה, בְּתִרְוּמָה נְפִי
 8 נִגְזוֹר שֶׁלֹּא יִשְׁאֲנָה כִשְׁנוֹשָׂא אֶת הַמַּדְרַס. מִתְרַצַּת הַגַּמְרָא: הָא מְנִי
 9 – מִשְׁנַתְּנו כְּדַבְּרֵינוּ שֶׁל רַבִּי הֲנִינְיָה בֶן עֲקִיבָא הִיא, דְּאָמַר לִגְבִי גִזְרִיה
 10 אַחֲרַת, לֹא אָסְרוּ אֱלָא בִּירְדֵן וּבְסַפְיָנָה, וּבְמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה, וְכַפִּי שִׁיבּוּאֵר
 11 לְהַלֵּךְ. וְכֵן גִּזְרִיה זֶה שֶׁנִּגְזְרָה מִשׁוּם מַעֲשֵׂה, נִגְזְרָה רַק כַּעֲיֵן אוֹתוֹ
 12 מַעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה בַחֲבִית שֶׁל קוֹדֵשׁ.
 13 מִבְּרַרְת הַגַּמְרָא: מָאִי הִיא הַגִּזְרִיה שֶׁעֲלִיָּה דִיבֵר רַבִּי חֲנִינְיָה בֶן
 14 עֲקִיבָא. מִבִּיָּאָה הַגַּמְרָא: דְּתַנְיָא בְּבֵרֵיתָא, לֹא יִשָּׂא אָדָם מִי חֲטָאָת
 15 וְאָפַר חֲטָאָת – אִפְרֵר פְּרָה אֲדוּמָה וּמִים שֶׁנִּתְּנוּ בֵּהֶם אִפְרֵר זֶה וְיַעֲבִירֵם
 16 בִּירְדֵן וּבְסַפְיָנָה, מִשׁוּם מַעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה בְּאוֹפֵן זֶה, וְמִטַּעַם זֶה גַּם לֹא
 17 יַעֲמֹוד בְּצֵד זֶה שֶׁל נֹהַר וְיִזְרְקֵם לְצֵד אַחֲרֵ שְׁלוֹ, שְׁדוּמָה לְהוֹשֻׁטָת
 18 סַפְיָנָה בְּאוִיר הַנְּהַר כַּמַּעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה, וְלֹא יִשְׁיִמֵם עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְכֵן
 19 לֹא יִרְכַּב עַל גְּבִי בְּהֵמָה וְלֹא עַל גְּבִי חֲבִירוֹ כִּשְׁהֵם בִּידוֹ, אֱלָא אִם בֶּן
 20 הָיָו רְגָלָיו שֶׁלֹּו עֲצָמוֹ נִזְנָעוֹת בְּקִרְקַע הַנְּהַר, שֶׁאֵז אִינוּ בְּאוִיר הַנְּהַר
 21 אֱלָא בְּקִרְקַעוֹ וְאִין זֶה כִּסְפִינָה. אֲבָל מַעֲבִירֵן עַל גְּבִי הַנְּשָׂר כִּשְׁרַגְלָיו
 22 נִגְזְעוֹת בּוֹ וְאִינוּ הוֹשֵׁשׁ, שֶׁנִּחְשַׁב שֶׁהוּא עַל קִרְקַע וְלֹא עַל נֹהַר. וְאָחַד
 23 הַיִּרְדֵן וְאָחַד שְׂאֵר הַנְּהָרוֹת בְּכַלֵּל גִּזְרִיה זֶה. רַבִּי הֲנִינְיָה בֶן עֲקִיבָא
 24 אָוִיר, לֹא אָסְרוּ לְהַעֲבִיר מִי חֲטָאָת וְאִפְרֵר חֲטָאָת אֱלָא בִּירְדֵן
 25 וּבְסַפְיָנָה, וְזֶה בְּמַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה כַּפִּי שִׁיטוּפֵר לְהַלֵּךְ, אֲךָ לֹא בְּשֶׂאֵר
 26 הָאוּפָנִים הַמְּזוּכָרִים לְעֵיל.
 27 מִבְּרַרְת הַגַּמְרָא: מָאִי מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה שֶׁמַּחֲמַתּוֹ גִּזְרוּ. מִשִּׁיבָה הַגַּמְרָא:
 28 דְּאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, מַעֲשֵׂה בְּאָדָם אָחַד שְׁהִיָּה מַעֲבִיר מִי חֲטָאָת
 29 וְאָפַר חֲטָאָת בִּירְדֵן וְהִיָּה בְּסַפְיָנָה, וְנִמְצָא בְּיָת תַּחֲבוּב בְּקִרְקַעִיתָה
 30 שֶׁל הַסַּפְיָנָה, וְהֵאֵהִילוּ מִי וְאִפְרֵר חֲטָאָת עַל הַטּוּמְאָה וְנִטְמְאוּ,
 31 וְנִפְסְלוּ מִזְּהוּאָה. בְּאֹתָהּ שָׁעָה אָמְרוּ חַכְמִים, לֹא יִשָּׂא אָדָם מִי חֲטָאָת
 32 וְאָפַר חֲטָאָת וְיַעֲבִירֵם בִּירְדֵן וּבְסַפְיָנָה. וְנַחֲלָקוּ חַכְמִים וְרַבִּי חֲנִינְיָה בֶן
 33 עֲקִיבָא, הָאִם גִּזְרוּ דוּוֹקָא כְּאוֹתוֹ מַעֲשֵׂה, אוֹ גַּם בְּכַל אוֹפֵן הַדּוּמָה
 34 לוֹ.
 35 הַגַּמְרָא מִסְתַּפְקָת כַּמָּה סַפְקוֹת בְּנוֹשָׂא אֶת הַמַּדְרַס: א. אִיבְעִיא לְהוֹ,
 36 נִאֲמַר בַּמִּשְׁנָה שֶׁהַנּוֹשֵׂא סַנְדְּלוֹ מְטָא בַּמַּדְרַס הַזֶּה לֹא יִשָּׂא קוֹדֵשׁ, וְיִשׁ
 37 לְהַסְתַּפֵּק סַנְדְּלוֹ מְהוֹר מְהוֹ, הָאִם גַּם בּוֹ גִזְרוּ שֶׁהַנּוֹשֵׂא לֹא יִשָּׂא
 38 קוֹדֵשׁ, שֶׁלֹּא יָבוֹא לִישָׂא סַנְדְּלוֹ מִשְׁמַא כִּשְׁנוֹשָׂא קוֹדֵשׁ. ב. זֶה וּדְאִי
 39 שְׁכֹאשֵׁר נּוֹשֵׂא טּוּמְאָה לֹא יִשָּׂא חֲבִית פְּתוּחָה, אֲךָ יִשׁ לְהַסְתַּפֵּק
 40 חֲבִית סְתוּמָה שֶׁאִין חֲשַׁשׁ שְׁמַא תִּפּוּל הַרְצוּעָה לְאוִיר הַחֲבִית מְהוֹ,
 41 הָאִם גַּם בֵּה גִזְרוּ שֶׁלֹּא יִשָּׂא טּוּמְאָה בְּעוּדוֹ נּוֹשָׂא, שְׁמַא יִשָּׂא חֲבִית
 42 פְּתוּחָה וְתִפּוּל הַטּוּמְאָה לְתוֹכָהּ. ג. אִם עֵבֵר וְנִשָּׂא אֶת הַקּוֹדֵשׁ
 43 כִּשְׁנוֹשָׂא אֶת הַסַּנְדְּלוֹ הַטְּמֵא בַּמַּדְרַס, מְהוֹ, הָאִם רַק גִּזְרוּ שֶׁלֹּא יִשָּׂא
 44 לְכַתְּחִילָה, אוֹ שְׁגוּרוֹ גַּם שֶׁאִם עֵבֵר וְנִשָּׂא הַקּוֹדֵשׁ טְמֵא מִדְּרַבְּנָן.
 45 מַחֲלוּקָת לִגְבִי הַסַּפֵּק הָאֲחֵרוֹן: רַבִּי אֱלִיא אָמַר, אִם עֵבֵר וְנִשָּׂא מְטָא.
 46 וְרַבִּי יוֹרָא אָמַר, אִם עֵבֵר וְנִשָּׂא מְהוֹר, שֶׁהִרִי הֵטַעַם שְׁגוּרוֹ הוּא מִשׁוּם
 47 מַעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה, וְחֲשַׁשׁוּ לְכַתְּחִילָה שְׁמַא יִקְרָה מַעֲשֵׂה זֶה, אֲךָ
 48 בְּדִיעֵבֵד לֹא גִזְרוּ לְטַמְאוּ.
 49 שְׁנִינוּ בַּמִּשְׁנָה: בְּלִים הַנְּגַמְרִים בְּטַהֲרָה כּוֹ' צְרִיכִין טְבִילָה לְקוֹדֵשׁ
 50 אֲבָל לֹא לְתִרְוּמָה.
 51 מִקְשָׁה הַגַּמְרָא: הִרִי כִלִּים מִקְבָּלִים טּוּמְאָה רַק בַּגְּמֹר עֲשִׂיתֶם (כִּלִּים
 52 פ"ב מ"ז, פ"ד מ"ד, ועוד), וְכִלִּים אֱלּוֹ דְּנְגַמְרִינְהוּ מָאֵן – מִי גַמְר מְלֹאכְתָּם,
 53 אֱלִימָא דְּנְגַמְרִינְהוּ – אִם נִפְרַשׁ שְׁגַמְר מְלֹאכְתָּם חֲבֵר הָאוּכֹל וְשׁוּמֵר
 54 כִּלְיוֹ בְּטַהֲרָה, קִשָּׁה לְמָה לְהוֹ מְבִילָה, הִרִי שׁוּמֵרִם בְּטַהֲרָה. וְאֱלָא
 55 נִאֲמַר דְּנְגַמְרִינְהוּ עִם הָאֲרִיץ, הִרִי לְפִי זֶה קִשָּׁה לְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה, וְכִי
 56 נְגַמְרִין בְּטַהֲרָה קְרִי לְהוֹ, הִרִי עִם הָאֲרִיץ הוּא וְאִינוּ נִזְהַר מִן
 57 הַטּוּמְאָה.
 58 מִתְרַצַּת הַגַּמְרָא: אָמַר רַבָּה בַר שִׁילָא אָמַר רַב מִתְּנָה אָמַר שְׁמוּאֵל,
 59 לְעוֹלָם דְּנְגַמְרִינְהוּ חֲבֵר – מִדּוּבֵר שֶׁחֲבֵר גַּמְר מְלֹאכְתָּם, וְגִזְרוּ עֲלֵיהֶם

60 טּוּמְאָה מִשׁוּם צִינּוּרָא [רוק] דְּעַם הָאֲרִיץ שְׁמַא נִיתּוֹ עֲלֵיהֶם וְטִימְאָם
 61 בְּעוּדָם בִּידוֹ שֶׁל חֲבֵר.
 62 מִקְשָׁה הַגַּמְרָא: דְּנִפְלֵל אֵימַת – אֵימַתִּי נִפְלֵל רוֹקוֹ שֶׁל עִם הָאֲרִיץ,
 63 אֱלִימָא מְקַמֵּי דְּלִיחְתְּבָהּ – קוֹדֵם גַּמְר מְלֹאכְתָּה הַכִּלִּי, הָא עֲדִיין לְאֹו
 64 מְנָא [כִּלְיוֹ] הוּא, וְאִינוּ מִקְבֵּל טּוּמְאָה אִף אִם נִיתּוֹ עֲלֵיו רוֹק הַזֶּה,
 65 וּמִדּוּעַ צְרִיךְ טְבִילָה, וְאֱלָא תִּאֲמַר שְׁמַא בְּתַר [אֲחֵר] דְּנְגַמְרִיה לְכִלְיוֹ
 66 נִפְלֵ הַרוֹק, הִרִי אִין לְחֲשׁוֹשׁ לְכֵךְ מִשׁוּם שֶׁחֲבֵר מִיזְהַר וְהִיר בְּהוֹ –
 67 נִזְהַר בְּכִלְיוֹ, שֶׁלֹּא יִטְמְאָם עִם הָאֲרִיץ.
 68 מִתְרַצַּת הַגַּמְרָא: לְעוֹלָם הַחֲשַׁשׁ הוּא שְׁמַא נִפְלֵ הַרוֹק מְקַמֵּיה [לְפָנִין]
 69 דְּנְגַמְרִיה הַחֲבֵר לְכִלְיוֹ, שֶׁהִרִי בְּשַׁעָה זֶה לֹא נִזְהַר בְּכֵךְ, וְחֲשַׁשׁוּ דְּלִמָּא
 70 בְּעֵידָנָא דְּנְגַמְרִיה לְכִלְיוֹ וְנַעֲשֵׂה רֵאוּי לְקַבֵּל טּוּמְאָה, עֲדִיין הַצִּינּוּרָא
 71 [רוק] שֶׁנִּפְלָה עֲלֵיו לְחָה הִיא, וּבִאוּפֵן זֶה נִטְמְאָ הַכִּלְיוֹ, וְלִכֵּן גִּזְרוּ עַל
 72 כִּלִּי הַכִּלִּים שֶׁלֹּא נִזְהַרוּ לְשׁוּמֵרִם בְּטַהֲרָה מִתְּחִילָת עֲשִׂיתֶם, שִׁיְהִיו
 73 צְרִיכִים טְבִילָה לְקוֹדֵשׁ.
 74 הַגַּמְרָא מוֹסִיפָה לְדוֹן בְּדַבְּרֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁכִלִים הַנְּגַמְרִים בְּטַהֲרָה
 75 צְרִיכִים טְבִילָה לְקוֹדֵשׁ. מִדִּיִּיקָת הַגַּמְרָא: מְבִילָה אִין [כּוֹן], אֲךָ הָעֵרֵב
 76 שְׁמֵשׁ – שֶׁתִּשְׁקַע הַשֶּׁמֶשׁ לֹא, שֶׁהִרִי שְׁנוֹ רַק שְׁצָרִיךְ טְבִילָה וְלֹא
 77 אֲמַרוּ גַּם הָעֵרֵב שְׁמֵשׁ.
 78 הַגַּמְרָא מִבִּיָּאָה מַחֲלוּקָת תְּנָאִים הָאִם כִּלִּים אֱלּוֹ צְרִיכִים הָעֵרֵב
 79 שְׁמֵשׁ. מוֹכִיחָה הַגַּמְרָא: לְפִי דִיּוּק זֶה נִמְצָא מִתְּנִיתִין דְּלֹא כְּרַבִּי
 80 אֱלִיעֶזֶר, דְּתַנְנֵן בַּמִּשְׁנָה (פְּרָה פ"ה מ"ד) בְּעִנְיַן עֲשִׂיתִי כִלִּי לֹאֲפֵר פְּרָה,
 81 שְׁפּוּפְרָת שְׁחֲתִבָּה לְחֲטָאָת – קִנְיָה עַץ חֲלוּל שֶׁחֲתָבוּ לְהִנִּיחַ בַּתּוֹכוֹ
 82 אִפְרֵר פְּרָה אֲדוּמָה, וּבַמַּעֲשֵׂה זֶה נַעֲשֵׂה כִלִּי וְצָרִיךְ טְבִילָה לְקוֹדֵשׁ
 83 כְּכֹל הַכִּלִּים הַנְּגַמְרִים בְּטַהֲרָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, יִטְבּוּל מִיד, וְאִינוּ
 84 צָרִיךְ לְטַמְאוּ כִּשְׂאֵר כִּלִּי פְּרָה, שְׁכִינֵן שֶׁטַּעוֹן טְבִילָה נִחְשַׁב טְמֵא.
 85 רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָוִיר, יִטְמְאָ אֶת הַשְּׁפּוּפְרָת וְאַחֲרַיָּה יִטְבּוּל, מִשׁוּם
 86 שֶׁבְּטּוּמְאָה כּוֹז שֶׁל גַּמְר כִּלִּי אִין הֵיכֵר שְׁמוּתֵר לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּכִלְיוֹ
 87 שֶׁהַטְּבִילוֹהוּ מִטּוּמְאָה גַמְרָה גַּם קוֹדֵם שִׁיעֲרִיב שְׁמֵשׁוֹ, וְלִכֵּן יִשׁ
 88 לְטַמְאוּ בְּטּוּמְאָה אַחֲרַת.
 89 וְהִינְיָן בְּהַ – וְדַנּוּ בְּדַבְּרֵי הַמִּשְׁנָה, דְּחֲתִבָּה לְשׁוּפּוּרַת מָאֵן [מִי],
 90 אֱלִימָא דְּחֲתִבָּה חֲבֵר, לְמָה לִּי מְבִילָה לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, הִרִי אִינְה
 91 טְמֵאָה, וּמִמִּילָא לֹא יוֹעִיל לְהַטְּבִילָה מִשׁוּם הֵיכֵר שְׁפָרָה נַעֲשִׂית
 92 בְּטְבוּל יוֹם, שֶׁהִרִי הִיא לְגַמְרֵי טְהוּרָה. וְאֱלָא נִאֲמַר דְּחֲתִבָּה עִם
 93 הָאֲרִיץ וְטַמְאָה מִשׁוּם מַגְעוֹ, קִשָּׁה, בְּהָא לִימָא – וְכִי בּוּזָה יִאֲמַר רַבִּי
 94 יְהוֹשֻׁעַ שֶׁלֹּא דִי בְּטּוּמְאָה שְׁעֲלֵיו וְאוֹמַר יִטְמְאָ וְיִטְבּוּל, הָא מְטָא וְקָאִי
 95 מַחֲמַת מַגַּע עִם הָאֲרִיץ, וּודְאִי צָרִיךְ הָעֵרֵב שְׁמֵשׁ.
 96 וְאָמַר רַבָּה בַר שִׁילָא אָמַר רַב מִתְּנָה אָמַר שְׁמוּאֵל לְבֹאֵר דְּבַרִּי
 97 הַמִּשְׁנָה, לְעוֹלָם מִדּוּבֵר דְּחֲתִבָּה חֲבֵר, וְטַמְאָה מִשׁוּם צִינּוּרָא [רוק]
 98 דְּעַם הָאֲרִיץ שִׁישׁ חֲשַׁשׁ דְּנִפְלֵ עַל הַשְּׁפּוּפְרָת. וּמִבְּרַרְת הַגַּמְרָא: אֵימַת
 99 נִפְלֵ, אֱלִימָא מְקַמֵּי דְּלִיחְתְּבָה – לְפָנֵי שֶׁחֲתָךְ אֶת הַשְּׁפּוּפְרָת, הָא
 100 עֲדִיין לְאֹו מְנָא הוּא וְאִינְה מִקְבֵּלֵת טּוּמְאָה, וְאֱלָא בְּתַר דְּחֲתִבָּה, הִרִי
 101 אִזְ כִּבֵּר מִיזְהַר וְהִיר בְּהַ חֲבֵר לְשׁוּמֵרָה שֶׁלֹּא תִקְבֵּל טּוּמְאָה שְׁמַא
 102 תִּיגַע בְּקוֹדֵשׁ קוֹדֵם שִׁישְׁתַּמְשׁוּ בֵּה לְפָרָה. מִבְּאֲרַת הַגַּמְרָא: לְעוֹלָם
 103 הַחֲשַׁשׁ הוּא שֶׁנִּפְלֵ מְקַמֵּי דְּלִיחְתְּבָה, וְהַחֲשַׁשׁ הוּא דְּלִמָּא בְּעֵידָנָא
 104 דְּחֲתִבָּה, הַצִּינּוּרָא [רוק] עֲדִיין לְחָה הִיא, וּבַחֲתִיכַת הַשְּׁפּוּפְרָת
 105 כִּשְׁנַעֲשִׂית כִּלְיוֹ, הַרוֹק עֲדִיין לַח וְנִטְמְאָת מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן אֲמַר רַבִּי
 106 אֱלִיעֶזֶר שֶׁנִּחְשַׁבֵּת טְמֵאָה וּמִטְּבִילָה מִיד, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא חֲשַׁשׁ
 107 לְכֵךְ.
 108 מִסִּימַת הַגַּמְרָא אֶת הוֹכַחְתָּה שֶׁמִּשְׁנַתְּנו אִינְה כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר:
 109 בְּשִׁלְמָא לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הַסּוֹבֵר שֶׁהִיוּ מִטְמְאִים אֶת הַשְּׁפּוּפְרָת לְאַחֲרַ
 110 גַמְר מְלֹאכְתָּה, הִינְיָן דְּאִיבָא הִיבְרָא לְצִדְקוֹן, שְׁמִשְׁתַּמְשִׁים בְּכִלְיוֹ
 111 שֶׁהוּא טְבוּל יוֹם. וּמִקְיָיִמִים מָה שֶׁשְׁנוֹ, דְּתַנְנֵן בַּמִּשְׁנָה (פְּרָה פ"ג מ"ז),
 112 מְטַמְאִין הִיוּ אֶת הַכֵּהֵן הַשְּׁוֹרְף אֶת הַפְּרָה בַּנְּגִיעַת שְׂרִיץ, כְּדִי לְהוֹצִיא
 113 מִלְּקַן שֶׁל צִדְקוֹן שֶׁהִיוּ אוֹמְרִים בְּאִדָּם וְכִלִּים שֶׁנִּטְהַרוּ וְהֵם כִּבֵּר
 114 מְעוֹרְבֵי שְׁמֵשׁ הִיָּתָה נַעֲשִׂית הַפְּרָה הָאֲדוּמָה, וְלִכֵּן טִימְאָה
 115 וְהַטְּבִילוּהָ וְהַשְׁתַּמְשׁוּ בֵּה כִּשְׁהִיא טְבוּלָת יוֹם. אֱלָא לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 116 הַסּוֹבֵר שֶׁלֹּא הִיוּ מִטְמְאִים אֶת הַכִּלְיוֹ אֱלָא מִטְּבִילִים אוֹתוֹ מִיד כְּכֹל
 117 הַכִּלִּים הַנְּגַמְרִים בְּטַהֲרָה, אִי אָמְרַת בְּשִׁלְמָא בְּעֵלְמָא – בְּשֶׂאֵר קוֹדֵשׁ
 118 בְּעִינֵן הָעֵרֵב שְׁמֵשׁ בְּכִלִּים הַנְּגַמְרִים בְּטַהֲרָה וְלֹא דִי בְּטְבִילָה, וְלֹא

האור מן החושך הוא בחי' בעלי תשובה.

לקוטי לוי יצחק, הערות לזהר שמות-דברים עמוד תטז

בם להמית ולהחיות . . למיימינין בה סמא דחיי למשמאילים בה סמא דמותא", ש"להמית אינו לגריעותא רק למעליותא, והלהמית ולהחיות אינם שני דברים אך הם דבר א', ותלוי הלהחיות בהלהמית, והוא ע"ד מארז"ל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עלי" – שמחה מובן גם בהק"ג מסטרא דשמאלא, שאינם לגריעותא רק למעליותא, והם ענין אחד עם הר"ז מסטרא דימינא, כיון שגם ענינם של הק"ג הוא גילוי אור, ויתירה מזה, תוקף האור, שלכן בכחו לבטל סטרא דשמאלא לגריעותא, ע"ש.

ואח"כ נתגייר שעלה לסט' דקדושה, שנעשה⁹ יתרון

(9) ראה בפנים בלקוטי לוי יצחק כאן, דבשם ואותיות "יתרו" מרומז גם היתרון האור ע"ש.

(* ראה תורת מנחם התועדויות ה'תנש"א חלק ב' עמוד 453 הערה 27 וז"ל: כדאיתא בזהר (חלק ב' קסו, ב) שש"י עולמות נחלקים לשתיים, ר"ז מסטרא דימינא וק"ג מסטרא דשמאלא, שהק"ג מסטרא דשמאלא שייכים להק"ג פנים שבתורה (לקוטי לוי"צ מג"א עמוד צב) – שמצד שרשם ה"ה שייכים לדגא נעלית יותר ב"תורה אור" ויומתק יותר ע"פ המבואר שם (ס"ע צ ואילך) בפירושו דברי הגמרא (שבת פח, ב) הסוגיא דמתן תורה "למה נמשלו דברי תורה כנגיד, לומר לך מה נגיד זה יש בו להמית ולהחיות אף דברי תורה יש

המשך ביאור למס' חגיגה ליום שישי עמ' א

7 צריכים הערב שמש, ולכן אין צריך לטמא כלי הנעשה לחטאת
8 בטומאה אחרת כדי להטבילו, ויש בו היכר כשאין ממתנינים
9 להערב שמש, והמדויק ממשנתנו שאין צריך הערב שמש הוא
10 שלא כרבי אליעזר.
11 דוחה הגמרא: אָמַר רַב, לעולם משנתנו כרבי אליעזר, וגם לדעתו
12 בשאר כלי קודש הנגמרים בטהרה אין צריך הערב שמש,

1 כמדויק במשנה, תינינו דְאִיכָא הַיְבִירָא לְצְדוֹקִין שכלי המשמש
2 לפרה אדומה אינו כשאר כלי קודש וכשר בטבול יום, אָלָא אֵי
3 אָמַרְתָּ בְּעֵלְמָא גם לא בְּעֵינֵן הָעֶרֶב שְׁמֶשׁ וכמדויק במשנה, מֵאֵי
4 הַיְבִירָא לְצְדוֹקִין אִיכָא בכך שמתבילים ואין ממתנינים להערב
5 שמש, הרי אף לקודש ניתן להשתמש בכלים הנגמרים בטהרה
6 בלא הערב שמש. אלא ודאי לרבי אליעזר כלים הנגמרים בטהרה

אגרות קודש

ב"ה, כ"ה אדר, תשי"ג

ברוקלין.

הרה"ג הווי"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'

מוה"ר שמואל שי

שלום וברכה!

קבלתי מכתבו מכ"א אדר, בו כותב אשר הוא וזוגתו הרבנית שיחיו כבר קבעו זמן נסיעתם לעלות לאה"ק ת"ו ליום ה' כ"ד ניסן הבע"ל באני לפאריז ומשם באוירון לאה"ק ת"ו.

ומתאים למה שדברנו בהיותו כאן, הנה יה"ר מהשי"ת שתהי' הנסיעה כשורה וביאתם לשם הצלחה וחזירתם למקומם בזמן המיועד בשעה טובה ומוצלחת. ובטח למותר לכפול עוד הפעם מה שנדברנו, אשר בהיות ארץ ישראל היא ארץ אשר עיני ה"א בה מראשית השנה עד אחרית שנה, וכמו שהמתכוון לכנוס להיכל מלך בשר ודם, הרי משנה הוא ומיפה מלבושיו עד כמה שאפשר, הרי עאכו"כ שצריך להיות כן בנוגע למלבושים הרוחניים טרם עלי' לאה"ק ת"ו, ולבושי האדם הרי מבוארים בתניא בארוכה שזהו המחשבה דבור ומעשה שלו שהם לבושי הנשמה, ובמילא צריך בכל יום להוסיף הטבה ויפוי, ולכל הפחות, וכמובן בלי נדר, ליתן בכל יום מימות החול, קודם התפלה בבקר, איזה פרוטות לצדקה ולקבוע שיעור נוסף בפנימיות התורה, אשר היא תורת החסידות אשר בזה נקראת אילנא דחיי (זהר ח"ג דף קכ"ד ע"ב ונתבאר באגרת הקדש סי' כ"ו ומובן שמתאימה בפרט לארץ ישראל הנקראת ארץ החיים) ובמילא מהנכון לחשוב בכל יום קודם התפלה איזה רגעים בדברים המביאים לאהבת ד' ויראתו, ואשר נמצא לרוב בספרי החסידות ומאמרים...

מוסג"פ הקונטרס שהו"ל לבי ניסן הבע"ל, ובטח יזכה בתוכנו את הרבים.

ברכה לחג הפסח כשר ושמח, ופ"ש לבנו - אשר ביקר אצלי יחד עמדו - שי'.

39 לישבה, כְּתִיבָא בברייתא, נאמר (ויקרא טו ו) 'וַיֵּשֶׁב עַל הַכְּלִי אֲשֶׁר
40 יָשָׁב עָלָיו הַזָּב וגו' וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב, ומכך למדים שמושב הזב
41 המיוחד לשיבה מטמא באב הטומאה כמגעו. אמנם יָבֹול היית
42 לומר שאף אם הזב כָּפָה [הפך] כלי שאינו מיועד לשיבה אלא
43 להניח בתוכו, כמידת סָאָה, וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ, וכן אם כפה כלי כמידת
44 תְּרָקֶב – חצי סאה, וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ, יָהָא הַכְּלִי מְטָמָא ומטמא משום מושב
45 הזב. תלמוד לומר בפסוק הנזכר 'וַיֵּשֶׁב עַל הַכְּלִי אֲשֶׁר יָשָׁב עָלָיו וגו'
46 וְטָמֵא, שמשמע מתיבת 'ישב' שדווקא מִי שְׁמִיּוּחַד לְיִשְׁבָּה נטמא
47 משום מושב הזב, ולא כלי שישב עליו במקרה, ולכן יָצָא זָה –
48 הכלי שאינו מיוחד לשיבה, שְׁהַיּוֹשֵׁב עָלָיו אֲזַמְרִים לוֹ כשצריכים
49 לכך עֲמוּד וְנִעְשָׂה מְלֹאכְתָּנוּ בכלי זה' שזוהו סימן שאינו כלי
50 המיוחד לשיבה. וזו כוונת הברייתא שלא חידשו דבר בפרה, שלא
51 חידשו שיטמא על ידי מושב הזב להיות אב הטומאה.
52 שנינו במשנה: הַכְּלִי מְצַרְף מַה שְׁפָתוֹכוֹ לְקַדְּשׁ אֶכְלָא לֹא לְתַרְוּמָה.
53 מבררת הגמרא: מָנָא הֵינִי מִיָּלִי – מהיכן למדנו דין זה שהכלי מצרף.
54 משיבה הגמרא: אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָ, דִּין זֶה מִן הַתּוֹרָה, ולמדים זאת ממה
55 דְּאָמַר קְרָא (במדבר ז יז) 'כֹּה אַחַת עֲשֶׂרָה זָהָב מְלֹאָה קִמְרַת', ומכך
56 שהוצרך לומר 'אחת' אף שכבר נאמר 'כֹּה' שמשמע אחת, למדים
57 שהפָּתוּב עֲשָׂאוֹ לְכָל מַה שְׁכַפְּפָא אַחַת, שמצטרף ונהיה כדבר אחד,
58 ואם נגע טמא במה שנמצא בצד אחד של הכלי, נטמא גם מה
59 שבצד השני, אף שאינו נוגע בו. ודין זה הוא בקודש, שהרי
60 הקטורת קודש היא.
61 מקשה הגמרא על דעת רבי חנין שצירוף כלי מן התורה: מְתִיב רַב
62 פְּהִינָא, שנינו במשנה (עדיית פ"ח מ"א), העיד רבי שמעון בן בתירא על
63 אפר חטאת שנגע טמא במקצתו, שטימא את כולו, והוֹסִיף רַבִּי
64 עֲקִיבָא והעיד על הפִּלְתָּה של מנחות, וְעַל הַקְּמִרְתָּ, וְהַלְבֹּנָה שבאה
65 עם לחם הפנים, וְהַחֲלִים של הקטורת, שְׁאֵם נִגַע מְבֹול יוֹם מְקַצְתוֹ
66 של אחד מהם פָּסֵל אֶת פּוּלוֹ – כל הנמצא ממנו באותו כלי, שהכלי
67 מצרפם להיות כאחד. וְהָא – והרי הטמאים בעדות רבי עקיבא,
68 טומאתם דְּרַבְּנָן היא, וְמָמָא – מנין מוכח כן, מְדַקְּתֵנִי בְרִישָׁא של
69 משנה זו קודם עדות רבי עקיבא, הָעִיד רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן כְּתִיבָא עַל
70 אָפֶר חֲטָאת [פרה אדומה] שֶׁנִּגַע הַטָּמֵא מְקַצְתוֹ, שְׁטִימָא אֶת פּוּלוֹ,
71 ובאפר חטאת ודאי הטומאה בצירוף כלי מדרבנן, שהרי אין
72 לתלמוד זאת מ'כף אחת' כיון ששם מדובר בקדשי מובח, וְקָתְנִי
73 בסיפא הוֹסִיף רַבִּי עֲקִיבָא, ומשמע שההוספה היא כפי הדין
74 הראשון שהטומאה מדרבנן. ומוכח שצירוף כלי אינו מן התורה
75 אלא מדרבנן, וקשה לרבי חנין.
76 מתרצת הגמרא: אָמַר רִישׁ לְקִישׁ מְשׁוּם פֶּר קִפְרָא,

1 אולם בפרה אדומה יש היכר בכך שלא ממתנינים להערב שמש,
2 כיון שְׁעֲשָׂאוּהָ חכמים לשפופרת העשויה לצרכי פרה אדומה
3 כְּמָמָא שְׂרִיף, שהוא ראשון לטומאה ומטמא אוכלים ומשקים.
4 וממילא היתה השפופרת צריכה הערב שמש, אלא שחכמים
5 תיקנו שישתמשו למעשי הפרה בטבולי יום, כדי שיהיה היכר
6 להוציא מליבם של צדוקים שהיו אומרים שצריכים הערב שמש.
7 משיבה הגמרא: אֶלָּא מַעֲתָה שְׁתִּירְצַת שְׁעֲשָׂאוּהָ כְּטָמָא שְׂרִיף, לֹא
8 תְּטָמָא הַשְּׁפּוֹפֶרֶת אָדָם, שמצינו בתורה שמקבל טומאה רק מאב
9 הטומאה ולא מראשון לטומאה, והנטמא משרץ נעשה רק ראשון
10 לטומאה, ואם כן אֶלְמָה [מדוע] תִּנְיָא בברייתא לגבי החותך
11 שפופרת לחטאת, שְׁהַחֲוֹתְכָהּ וּמְטַבְּלָהּ לטהרה כדין כלים
12 הנגמרים בטהרה, מְעוֹן מְבִילָה לטהר עצמו, ומבואר שהשפופרת
13 מטמאת אדם הנוגע בה.
14 הגמרא שבה לדחות את הראיה שמשנתנו אינה כרבי אליעזר:
15 וְאֶלָּא תֵּאמַר שְׁעֲשָׂאוּהָ כְּטָמָא מֵת שְׁמֵטָמָא אָדָם, ולכן טעונה הערב
16 שמש לקודש, ויהיה בזה היכר שישתמשו בה מיד לאחר טבילה.
17 משיבה הגמרא: אִי הָכִי שְׁעֲשָׂאוּהָ כְּטָמָא מֵת, הֵיכָּי – תהא
18 השפופרת צריכה הוֹאֵת שְׁלִישִׁי וְשִׁבְעִי ממי אפר פרה כדין כלי
19 שנטמא ממת. ואם כן אֶלְמָה תִּנְיָא בברייתא הנזכרת שהחֲוֹתְכָהּ
20 וּמְטַבְּלָהּ מְעוֹן מְבִילָה, ומשמע שדווקא מְבִילָה אֵין – אכן טעונה
21 השפופרת, אך הוֹאֵת שְׁלִישִׁי וְשִׁבְעִי לֹא.
22 הגמרא מנסה לדחות שוב את הראיה: אֶלָּא עֲשָׂאוּהָ לטומאת
23 השפופרת כְּטָמָא מֵת בְּשִׁבְעִי שְׁלוֹ – ביום השביעי לטהרתו לאחר
24 הזאתו, שעדיין טעון טבילה, ובכך שמשתמשים בשפופרת טבולת
25 יום, יש היכר לצדוקים שמעשי פרה כשרים בטבול יום.
26 משיבה הגמרא: כיצד ניתן לומר שעשו חכמים טומאת כלי הנגמר
27 לאפר פרה כטמא מת, וְהִתְנַיָּא בברייתא, אף שחכמים עשו בפרה
28 מעלות רבות, כיון שהיא כשרה בטבולי יום, וחששו שמא יבואו
29 לזלזל בה, מכל מקום מְעוֹלָם לֹא חִידְּשׁוּ דְּכָר בְּפָרָה שאינו מצוי
30 במקום אחר, ואם כן כיצד אפשר לומר שעשאוה לשפופרת
31 שנגמרה בטהרה כטמא מת לענין פרה אדומה, הרי אין חידוש
32 גדול מלגזור טומאת מת על כלי טהור כשבשאר מקומות גזרו
33 עליו טומאות אחרות.
34 דוחה הגמרא: אָמַר אַבְיִי, אין הכוונה לומר שלא חידשו לומר
35 שהכלי טמא אף על פי שלא נגע בטומאה, שזה אכן חידשו
36 כמבואר, אלא שאף חידשו לומר שהכלי טמא בטומאה שאינו
37 ראוי לה, והיינו שְׁלֹא אָמְרוּ שְׁקוֹרְדוֹם מְטָמָא מוֹשֵׁב, משום שמן
38 התורה אינו ראוי להטמא בטומאת מושב הזב כיון שאינו עשוי

אגרות קודש

ב"ה, ח' אדר, תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ וכו' מוה"ר דוד שי

שלום וברכה!

בנועם קבלתי מכתבו, בו מבשר טוב אשר סו"ס נתקבל השי"ס לזכותו ולזכות הרבים הלומדים בשעוריו, ויה"ר מהשי"ת אשר יגדל גבולו בתלמידים מקשיבים ויקויים בהם ג"כ תכלית המבוקש ע"פ מרז"ל לא המדרש עיקר אלא המעשה.

ובהמשך לזה באתי בהצעתי במה שכבר דברתי בכ"מ ות"ל שעלתה בידי, להנהיג בכל מקום לימוד ברבים שיעור עכ"פ של איזה רגעים דהלכות המצויות הנוגעים למעשה בחיי היום יומים, ויש לקחת זה אם מס' דרך החיים לבעל המחבר ספר חוות דעת או מקיצור שו"ע וכיו"ב. ולהדרים באה"ק ת"ו הרי בודאי ישנם ג"כ לקוטים מהלכות הנוהגים בארץ בזמן הזה. וגודל הנחיצות בזה אינו דורש ביאור, והרי סו"ס הרי זה כל האדם את האלקים ירא ואת מצותיו שמור.

בברכה להצלחה ולהשפעה טובה בקהלתו וסביבתו.